

Отруєння пестицидами: симптоми, шляхи потрапляння, перша допомога

Як і будь-які хімікати, пестициди можуть шкідливо впливати на здоров'я людини двома шляхами: зовнішньо та на внутрішні органи.

- Зовнішній вплив може проявлятися у вигляді виникнення симптомів подразнювального характеру (почервоніння, свербіж, прищі тощо) або алергічної реакції шкіри, яка викликає почервоніння, набрякання та пухирі.

- Дуже чутливі до хімікатів слизові оболонки очей, носа, рота і горла. Почервоніння і подразнення очей можуть спричинятися потраплянням у них бризок пестицидів, протиранням очей рукавами або рукою, яка забруднена хімікатом.

- Висип на шкірі і подразнення очей можуть мати серйозні наслідки, тому необхідно звернутися до лікаря.

Вплив на внутрішні органи людини залежить від місця потрапляння отрути.

Симптоми отруєння залежать від способу потрапляння в організм:

- при потраплянні через дихальні шляхи спостерігається утруднене дихання, потім ураження центральної нервової системи;

- при проникненні через шкіру пестициди в місці надходження викликають м'язові фібриляції;

- при надходженні з продуктами харчування - спазми кишечника, нудоту, блювоту, діарею.

Харчові продукти. При споживанні фруктів, овочів, м'яса, яєць, молока тощо, оскільки в них завжди є пестицидні залишки. З часом вони руйнуються, проте для запобігання негативним наслідкам необхідно вживати такі заходи:

- ретельно мити овочі та фрукти в проточній воді щіткою, зрізати шкірку;

- варити або пекти продукти - термічна обробка зменшує кількість залишків деяких пестицидів;

- у дичині, як відомо, майже немає жиру, в якому зазвичай накопичуються пестициди. І все ж уникайте полювання на території, де активно застосовуються хімікати;

- уникайте рибної ловлі на водоймах, де траплялося забруднення води;

- не збирайте дикорослі плоди та ягоди біля доріг, ділянок відчуження або полезахисних смуг, які могли бути оброблені пестицидами.

Вода. При внесенні в ґрунт певна кількість пестицидів може потрапити у струмки і ріки. Цей стік разом із промисловими скидами здатний спричинити забруднення поверхневих та підземних вод. Тому, якщо ви живете у місті, то вода у вашому крані, а якщо в селі, то у колодязі (незалежно від того, звідки вона надходить - з поверхневих чи підземних джерел) теж може містити низькі концентрації пестицидів. Але в міських мережах водопостачання якість води постійно перебуває під контролем, чого не можна сказати про сільські або приватні колодязі. Контроль за ними не здійснюється, крім тих випадків, коли

власники самі виявлять ініціативу. Тому зменшити можливість забруднення води у своєму колодязі ви можете таким чином:

- будьте обережні при використанні пестицидів у своїй садибі, особливо якщо колодязь мілкий або має пошкоджену цямрину;
- ніколи не використовуйте і не змішуйте пестициди біля колодязя;
- переконайтеся, що ваш колодязь заглиблюється до водних джерел, які відокремлені від поверхневого водоносного шару;
- якщо маєте сумніви щодо якості води з вашого колодязя, зверніться до місцевої лабораторії, яка атестована на проведення таких робіт;
- якщо аналіз води з вашого колодязя покаже наявність пестицидів у кількостях, що становлять загрозу для здоров'я, вам слід змінити джерело водопостачання.

Після застосування отрутохімікатів у домашньому чи робочому приміщенні у повітрі та на поверхні стін і меблів протягом доволі тривалого часу можуть залишатися пестицидний пил або краплі.

Щоб не завдати шкоди своєму здоров'ю, слід пам'ятати таке:

- використовуйте отрутохімікати у приміщенні лише у випадках крайньої необхідності, забезпечте ретельне провітрювання під час та після обробки;
- якщо пестициди використовуються всередині вашого дому, частіше провітрюйте приміщення, адже повітря ззовні значно чистіше, відкривайте вікна та двері;
- якщо пестициди використовувалися дуже активно і постала проблема серйозного забруднення повітря всередині приміщення, вичистіть щіткою всі поверхні, де хімікати могли осісти тощо.

Покрокові дії при різних видах отруєнь пестицидами

Загальні симптоми отруєння пестицидами - сонливість, головний біль, запаморочення, надмірне потіння, порушення зору, блювота, біль у м'язах, біль у животі та судоми.

При отруєнні пестицидами зазвичай спостерігається три або більше цих симптомів і виявляються під час використання або згодом.

Отже, якщо після роботи з пестицидами з'являються якісь симптоми, слід негайно звернутися за медичною допомогою, щоб визначити, чи не пов'язано це з впливом пестицидів.

Пам'ятайте, що зменшення негативного впливу пестицидів на організм залежить від ефективно наданої першої медичної допомоги!

Перша допомога є важливим кроком при лікуванні отруєння пестицидами.

Ураження бризками пестицидів або пилом:

Пестициди можуть потрапити на шкіру під час роботи. Вони можуть бути знесені вітром або випадково розпилені на вас. Необхідно:

- припинити шкідливу дію отрути, змивши пестицид зі шкіри й одягу, використайте для цього найближче джерело води;

- якомога швидше помитися з милом під душем. За відсутності душу ретельно вимийте руки, волосся, обличчя, прополощіть водою рот і ніс;
- після душу вдягнути чистий одяг і випрати забруднений.

При отруєнні парами пестицидів:

- винесіть потерпілого на свіже повітря. Якщо не можете зробити цього, затримавши своє дихання, то скористайтеся захисними дихальними апаратами. Не станьте другою жертвою;
- перевірте дихання в потерпілого. Якщо він не дихає, зробіть йому штучне дихання. Якщо не вмієте цього робити, терміново викликайте швидку медичну допомогу;
- викликайте лікаря, навіть якщо потерпілий після штучного дихання почав нормально дихати.

Проковтування пестициду:

Проковтування пестицидів може викликати отруєння або смерть. Тому:

- якщо потерпілий проковтнув пестициди і не зомлів, дайте йому багато води, щоб викликати блювання. Це зменшить концентрацію отрути;
- якщо маєте етикетку пестициду і можете швидко дістатися до телефону, зв'яжіться з лікарем. Він не зможе дати рекомендації по телефону, якщо не знатиме, чим отруївся потерпілий.

Потрапляння пестициду в очі:

При ураженні деякими типами пестицидів за декілька хвилин може статися ушкодження очей. Оболонки очей поглинають пестициди швидше, ніж будь-яка інша частина тіла. Тому при потраплянні отрути в очі необхідно:

- негайно промити очі чистою водою, двопроцентним розчином соди або рідиною для очей. Промивати очі потрібно протягом 15 хвилин;
- при подразненні очей звернутися до лікаря.

Маючи справу з будь-яким отруєнням, дійте швидко: швидкість - це головне!

Пестициди небезпечні. Такими вони виробляються тому, що їх призначення - когось або щось знищувати. Щоб не допустити попадання пестицидів в організм людини, необхідно застосовувати безпечні методи їх використання.

Враховуючи наступні поради, ви можете зменшити небезпеку при роботі з пестицидами:

- усі пестициди, що продаються в Україні, повинні бути з етикеткою, на якій подається необхідна інформація про них;
- перед застосуванням пестициду прочитайте уважно все написане на етикетці, навіть якщо раніше користувалися цим препаратом - не покладайтеся на свою пам'ять;
- користуйтеся рекомендаціями, поданими на етикетці, які є найкращим помічником для безпечного та економічного використання пестицидів;

- не застосовуйте пестициди обмеженого використання, ці препарати занадто небезпечні, щоб працювати з ними без спеціальної підготовки;

- чітко дотримуйтесь інструкції щодо застосування пестициду, використовуйте лише зазначену кількість, у певний час, за тих умов і з тією метою, яка вказана;

- не використовуйте більше пестицидів, ніж вказано на етикетці;

- знайдіть на лицьовому боці етикетки одне з сигнальних слів, яке проінформує вас про те, наскільки небезпечним є вплив пестициду на організм людини:

"Небезпечно для життя!" - означає дуже отруйний;

"Небезпечно!" - означає помірно небезпечний;

"Обережно!" - означає менш небезпечний;

- захищайте шкіру при роботі в полі, на городі, носіть сорочку з довгими рукавами, штани, капелюх, чоботи або черевики зі шкарпетками і рукавиці, які можна добре почистити. Користуйтеся захисними окулярами і респіраторами або протигазами, які повинні бути правильно підібрані і щільно прилягати до обличчя;

- мийте руки та обличчя з милом перед тим, як їсти, пити, палити або купатися;

- вимийте фрукти і овочі з поля перед тим, як їх їсти;

- не беріть дітей на поле, яке оброблялося пестицидами;

- періть ваш робочий одяг у гарячій воді, окремо від інших речей;

- добре вимийте руки після закладки робочого одягу в пральну машину;

- вимийте рукавиці, взуття водою з милом після використання та перед тим, як їх зняти;

- не заходьте на поле, де є попереджувальні плакати;

-- не беріть з собою їжу та напої в поле, що обробляється пестицидами;

- ніколи не беріть тару з-під пестицидів для використання вдома. Це небезпечно;

- не спалюйте упаковку пестициду, при згорянні вона може виділяти отруйні пари;

- ніколи не зберігайте пестициди в немаркованій тарі;

- ніколи не перемішуйте пестициди руками;

- змішуйте пестициди в добре провітрюваному приміщенні або надворі;

- заливаючи промивальну речовину в бак для розпилювання рідких пестицидів, не

проливайте її на землю, стійте так, щоб пестицид не зносило на вас вітром;

- зберігайте пестициди закритими у місцях, недоступних для людей;

- не паліть під час роботи з пестицидами або на обробленому ними полі;

- не використовуйте воду з дренажних канав або зрошувальних систем для пиття або миття овочів та фруктів, вона буде забруднена пестицидами.

УВАГА! Дотримання вищезазначених порад допоможе запобігти завданню шкоди здоров'ю своєму та оточуючих при роботі з пестицидами.